

PAŃSTWOWY
INSTYTUT PEDAGOGIKI SPECJALNEJ

W A R S Z A W A
UL. SPISKA 16

Dnia 19. IX. 1950 r.

Nr

Ministerstwo Oświaty

w/m

W programie podstawowego kursu doskonalenia wychowawców zakładów specjalnych, który ma na celu przygotowanie do samodzielnej pracy wychowawczej w zakładach specjalnych zaledwo 10 godzin (w dwóch turnusach przeznaczone na wyjaśnienia teoretyczne specyficznych cech dziecka upośledzonego i specyficznej metody pracy z dziećmi upośledzonymi różnego typu. Stanowczo nie można w ciągu tych kilku godzin dać podstawowych wyjaśnień zasadniczych przyczyn stwarzających trudności rozwoju dziecka upośledzonego.

Ponieważ kurs ten będzie dla czynnych wychowawców, należy więc z nimi bardzo rzeczowo analizować różne wypadki z ich praktyki, rozważać przyczyny różnych trudności wychowawczych, zwrócić uwagę na nieneredność przyczyn utrudniających rozwój, na komplikacje i powikłania jakie tu zachodzić mogą, na niebezpieczeństwo schematyzowania w wychowaniu, na konieczność indywidualizacji, w wychowaniu dziecka upośledzonego charakterystyczną rzeczą w pracy jest stałe i ciągle przystosowywanie różnych metodycznych sposobów i środków wychowania. Twórczość metodyczna wychowawcy musi się skierowywać na wynalezienie dróg specjalnych (zależnych od rodzaju i stopnia upośledzenia) które ułatwią zrozumienie tego co przy zwykłych metodach jest niezrozumiałe (prace Związku Radzieckiego kładą na to wielki nacisk). Wobec złożoności tych zadań występuje tu zupełnie wyjątkowa rola indywidualizowania i konkretyzacji, gdyż jedno dziecko od drugiego, nie zależnie od rodzaju upośledzenia, różni się bardzo swoim rozwojem.

J podstaw pracy winno węc leżec dobre poznanie dziecka upośledzonego danego typu oraz zrozumienie indywidualnych odchyleń rozwojowych i powikłań jakie zachodzą mógą zależnie od upośledzenia i warunków opieki wychowawczej nad dzieckiem.

Mając te na względzie należałoby przeznaczyć w tym celu nie 10 ale co najmniej 25 godzin i tak zorganizować zajęcia praktyczne słuha-czy w zakładach specjalnych aby poza celem wychowania problem poznania dziecka był drogowskazem w całej organizacji życia zakładowego i me-todach wychowania.

Z działu p.t. metody pracy wychowawczej należałoby wydzielić niektóre, niewiążące się bezpośrednio z tytułem działu zagadnienia jak: pomoc w nagłych wypadkach, obowiązki prac wychowawcy, zakład spe-cjalny i jego cele, opieka nad zdrowiem i.t.p. i wprowadzić jeszcze jeden dział: Organizacji całokształtu pracy w zakładzie specjalnym. Do działu tego należałoby wprowadzić niesłychanie ważne w wychowaniu dziecka upośledzonego a pominięte w programie prawie całkowicie (2 godziny) zagadnienie wychowania fizycznego oraz zagadnienie współ-pracy wychowawcy z lekarzem , decydujące przecież o odpowiedności a więc i wartości tej pracy.

Zagadnienie wychowania muzycznego jest zaledwo zaznaczone. Pominięte zupełnie metody ~~psychologiczne~~ związania życia dziecka z życiem zakładu i otoczenia, metody obserwacji dziecka (np. obserwacji ~~aktywności~~ nad rozwojem dążności poznawczych i postawy czynnej dziecka, nad rozwojem poczucia wspólnoty w zespole i.t.p.). Psychologia dziecka upośledzonego wskazuje na konieczność obserwowania i poznawania dziec-ka w dynamice jego rozwoju w procesie ~~jego~~ wychowania, właśnie dla-tego aby dobrze zrozumiec jego indywidualne właściwości, a więc znaleź odpowiednie drogi i sposoby oddziaływania. Przestrzeże to również przed jednostronnym statycznym podejściem w wyjaśnianiu rozwoju psy-chicznego dziecka. Wiąże się to z koniecznością omówienia na kursie i zastosowania w praktyce sposobu zapisywania spostrzeżeń i innych ~~zjawisk~~

PAŃSTWOWY - 3 -
INSTYTUT PEDAGOGIKI SPECJALNEJ

W A R S Z A W A
UL. SPISKA 16

Dnia 195 ... r.

Nr

danych o dziecku.

W oparciu o powyższe zagadnienia należałoby przebudować program kursu w związku z zaznaczonym jego celem.

DYREKTOR STUDIUM

M.G.
/Dr. M. Grzegorzewska /